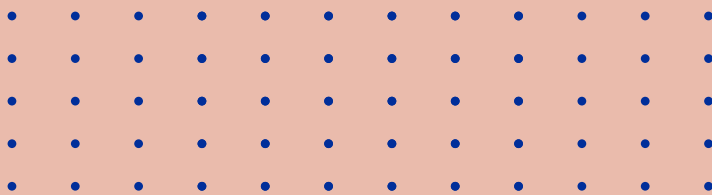

Viešosios įstaigos
Atviros Lietuvos fondas
Įmonės kodas 210063570,
buveinė Didžioji g.5,
Vilnius, LT-01128

2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2021 05 10

**Vertiname ir buriame
neabejingus, atvirus
pokyčiams ir socialiai
aktyvius žmones**

Įstaigos veiklos tikslai, pobūdis, veiklos tikslų įgyvendinimas ir veiklos rezultatai per finansinius metus, veiklos planai ir prognozės ateinantiems finansiniams metams

Viešoji įstaiga “ATVIROS LIETUVOS FONDAS” (toliau vadinama “ALF”) – pagal įstatymus įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas yra tenkinti viešuosius interesus vykdant visuomenei naudingą veiklą. ALF teisinė forma – viešoji įstaiga. Savo veikloje ALF vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Civiliniu kodeksu, Viešųjų įstaigų įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais bei įstatais. ALF veiklos trukmė neribota. ALF finansiniai metai yra kalendoriniai metai.

Strateginiai ALF veiklos tikslai:

- + plėtoti atviros visuomenės idėjų;
- + skatinti brandžios, atsakingos, aktyvios, tolerantiškos pilietinės visuomenės formavimąsi Lietuvoje;
- + prisidėti prie Lietuvos žengimo demokratijos, žmogaus teisių, teisinės valstybės keliu.

ALF uždaviniai:

- 1 / plėtoti veiklą pilietinės visuomenės, švietimo, mokslo, kultūros, teisės, žinių visuomenės plėtros, socialinės medijos, nepriklausomos žiniasklaidos, visuomenės sveikatos ugdymo, socialinėse ir kitose srityse;
- 2 / stiprinti pagrindinių teisių, mažumų apsaugą Lietuvoje ir Europoje, mažinti diskriminacijos apraiškas ir skatinti toleranciją visuomenėje;
- 3 / stiprinti bendruomenes, nevyriausybinės organizacijas, ypač jaunimo; prisidėti prie jų įgalinimo formuoti ir įtakoti visuomenę;
- 4 / stiprinti socialiai pažeidžiamų grupių apsaugą; bendradarbiauti su partneriais Lietuvoje, Europoje bei pasauliniame lygmenyje, bei
- 5 / steigti ir dalyvauti kituose juridiniuose asmenyse, kurie padėtų įgyvendinti Įstaigos veiklos tikslus, nurodytus šiuose įstatuose.

2020 METAI

Pagrindinis ALF uždavinys 2020 m. tinkamai pasirengti ir pradėti įgyvendinti Aktyvių piliečių fondo programą.

Kiti 2020 metais kelti uždaviniai:

- + stiprinti NVO (pirmiausia, regionuose veikiančių ir nedidelių organizacijų) gebėjimus
- + vystyti ALF tvarumo ir plėtros strategiją;
- + įgyvendinti kitus projektus, susijusius su demokratiniu dalyvavimu, atviros visuomenės idėjos plėtojimu ir sklaida;
- + užmegzti ir plėsti tarptautinį bendradarbiavimą.

ALF veikė trimis PRIORITETINĖMIS KRYPTIMIS:

- I. AKTYVIŲ PILIEČIŲ FONDO ADMINISTRAVIMAS
- II. NVO GEBĖJIMŲ STIPRINIMAS
- III. VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR UGDYMAS

I. AKTYVIŲ PILIEČIŲ FONDO ADMINISTRAVIMAS

1. Fondo administravimas

Nuo 2019 m. ALF kartu su konsorciumo partneriais OSFPL projektai ir Geri norai LT administruoja EEE finansinio mechanizmo finansuojamą Aktyvių piliečių fondą (toliau – APF). Bendrieji APF tikslai – stiprinti pilietinę visuomenę Lietuvoje ir įgalinti pažeidžiamas grupes. 2020 m. įvyko pirmasis atviras kvietimas teikti paraiškas 5 poveikio sričių (Aktyvesnis piliečių dalyvavimas pilietinėse veiklose (1 poveikio sritis); stipresnė pilietinės visuomenės vykdoma valdžios institucijų priežiūra ir advokacija (2 poveikio sritis); didesnė parama žmogaus teisėms (3 poveikio sritis); įgalintos pažeidžiamos grupės (4 poveikio sritis); stipresni pilietinės visuomenės gebėjimai ir didesnis tvarumas (5 poveikio sritis) projektams. Projektų atranka vyko 2 etapais: iš pradžių kovo – balandžio mėn. buvo atrenkamos projektų koncepcijos, kurių pareiškėjams buvo pasiūlyta vystyti jas ir birželio mėn. pateikti kaip išsamias projekto paraiškas. Iš viso buvo sulaukta 410 projektų koncepcijų paraiškų, iš jų tolesniam

vystymui buvo atrinktos 159. Antrajame kvietimo etape buvo pateiktos 152 išsamios paraiškos, iš jų finansavimas skirtas 66 (20 – 1 poveikio srities, 10 – 2 poveikio srities, 12 – 3 poveikio srities, 20 – 4 poveikio srities, 4 – 5 poveikio srities). Pasirašytos 65 projektų įgyvendinimo sutartys bendrai 5.884.733,77€ sumai.

2020 m. buvo paskelbtas nuolatinis kvietimas teikti paraiškas 2 poveikio srities ad-hoc projektams.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo gauta 11 ad-hoc projektų paraiškų, iš kurių finansuotos 5 bendrai 24325,45€ sumai.

Administracinį projektų paraiškų vertinimą atliko APF projektų vadovai, o kokybinį vertinimą – atviro konkurso būdu atrinkti 27 ekspertai.

2. Informaciniai renginiai ir mokymai

Penkiuose didžiausiuose Lietuvos miestuose (regioniniuose centruose) buvo surengtos **5 informacinės dienos**, supažindinančios su APF programa ir atviro kvietimo reikalavimais, **2 papildomos informacinės dienos** surengtos Ignalinos ir Skuodo savivaldybių administracijos kvietimu. Bendras dalyvių skaičius – 515 žmonių.

Surengta **10 APF konsultacijų**, skirtų išsamios projekto paraiškos parengimui atrinktų projektų koncepcijų pareiškėjams. Dėl Covid-19 pandeminės situacijos konsultacijos vyko nuotoliniu būdu. Surengti:

- / 2 seminarai mažų projektų koncepcijų pareiškėjams, sudalyvavo 20 organizacijų, 25 dalyviai.
- / 3 seminarai vidutinių projektų koncepcijų pareiškėjams, sudalyvavo 41 organizacija, 57 dalyviai.
- / 5 seminarai didelių projektų koncepcijų pareiškėjams, sudalyvavo 92 dalyviai.

Taip pat surengti **3 techniniai seminarai** projektų pareiškėjams, gavusiems APF finansavimą. Sudalyvavo 68 organizacijos, 101 dalyvis.

Projektų vykdytojai buvo kviečiami į mokymus, skirtus stiprinti projekto vykdytojų gebėjimus:

- / **Poveikio vertinimo seminaras** (31 dalyvis) ir 27 **individualios konsultacijos** (35 dalyviai).
- / **Kūrybiškumo skatinimo/komunikacijos seminaras** (48 dalyviai) ir 32 **individualios konsultacijos**.

3. Dvišalio bendradarbiavimo iniciatyvos

Atsižvelgiant į 2014–2021 m. EEE finansinių mechanizmų tikslą stiprinti dvišalį Lietuvos pilietinės visuomenės organizacijų ir valstybių donorų (Islandijos, Lichtenšteino ir Norvegijos) subjektų bendradarbiavimą, pirmasis APF Lietuva atviras kvietimas buvo skirtas visoms 5 poveikio sritims, užtikrinant kokybišką ir abipusiai naudingą dvišalį bendradarbiavimą. Dvišalės partnerystės ir jų kokybė buvo vienas iš projekto vertinimo kriterijų, orientuotas ne tik į pačią partnerystę, bet ir į jos vertę bei abipusę naudą. Finansuoti 16 projektų, įtraukusių partnerius iš Norvegijos ir Islandijos.

Iki paraiškų teikimo surengtas dvišalių partnerystė užmezgimo renginys, kuriame sudalyvavo 40 dalyvių, įskaitant 9 dalyvius iš šalių donorų.

Nuo pat APF programos pradžios Lietuvoje ALF skatino pilietines organizacijas išnaudoti APF dvišalio fondo galimybes ir užmegzti naujas arba sustiprinti senas partnerystes, paskelbdamos kvietimą vykdyti dvišales iniciatyvas. Šis kvietimas buvo sutelktas į paramą Lietuvos pilietinėms organizacijoms, kurios jau pradėjo kurti projektus kartu su partneriais iš šalių donorų arba ieškojo partnerių. Per ataskaitinį laikotarpį 2020 m. buvo gautos 7 dvišalių iniciatyvų paraiškos, 4 įgyvendintos. Jose sudalyvavo 30 asmenų.

4. Regioninės pilietinės visuomeninės iniciatyvos

Kitas gretutinis 2014–2021 m. EEE finansinių mechanizmų tikslas yra stiprinti bendradarbiavimą tarp 15 Europos šalių administruojančių Aktyvių piliečių fondus ir jo programas fondo operatorių ir nevyriausybinių organizacijų. Ataskaitiniu laikotarpiu ALF kartu su partneriais skyrė dėmesį bendrų iniciatyvų, skirtų kartu su kitais Aktyvių piliečių fondo operatoriais, planavimui ir idėjų vystymui. Nuo 2020 metų rugsėjo, ALF komanda nuotoliniu būdu dalyvavo keturiuose „ACF community for action“ Rumunijos ir Lenkijos fondo operatorių inicijuotuose seminaruose: „NVO gebėjimų stiprinimas“, „Mažinant populistinių vyriausybų įtaką per strateginį bylinėjimąsi“, „NVO finansinis tvarumas“ ir „Naratyvų performulavimas, siekiant mažinti radikalizaciją“, kuriuose buvo dalintasi Lietuvos patirtimi ir įžvalgomis.

II. NVO GEBĖJIMŲ STIPRINIMO PROGRAMA

2020 metais ALF skyrė ypatingą dėmesį pilietinių organizacijų pajėgumams stiprinti, plėtojant regionuose veikiančių vietos lyderių įgūdžius. NVO gebėjimų stiprinimo programą sudarė NVO akademija, NVO valanda, Mentorystės programa, taip pat kartu su Goethe institutu vykdyta iniciatyva „Išplėstinė Lietuva“.

1. NVO akademija

NVO akademija siūlo ilgalaikį mokymosi procesą, kurio tikslas – suteikti dalyviams galimybę tapti pokyčių agentais savo organizacijoje ir bendruomenėje. Ilgainiui siekiama stiprinti NVO sektorių, palaikant mažesnes organizacijas vykdančias savo misiją ir tampant svarbiais viešosios politikos sprendimų priėmimo proceso partneriais vietos lygiu, kartu suteikiant nevyriausybiniams organizacijoms galimybę planuoti ir įgyvendinti socialinį verslumą praktikoje.

NVO akademijos koncepciją sudaro – atrankos etapai ir jų principai, akademijos programos struktūra, programų modulių struktūra. Komunikacijai palengvinti programa gavo pavadinimą „Siekio ID. NVO akademija“, o pasitelkus partnerius – VDA, Kauno fil., Grafinio dizaino katedra), buvo sukurtos prekės ženklo „Siekio ID“ įvaizdžio detalės – logo, spalvų paletė, ppt šablonas, FB šablonas ir pan. Sukurta svetainė www.siekioid.lt.

I etapas. Dalyvių atranka ir intensyvūs mokymai.

Viešai platinamas kvietimas – anketa. Tikslinė grupė – regionuose veikiančios pilietinės organizacijos, prioritetas – organizacijos dirbančios su pažeidžiamomis žmonių grupėmis. Atrinkti organizacijų atstovai dalyvauja intensyviuose trijų dienų mokymo kursuose online pagal Reach for Change metodiką.

Reikalavimai dalyviams: 1 atstovas nuo organizacijos; organizacijoje dirba bent 2–3 darbuotojai ir (arba) savanoriai; pirmenybė teikiama kandidatams, atstovaujantiems vietos lygiu veikiančioms organizacijoms bei organizacijos dirbančios su pažeidžiamomis žmonių grupėmis.

Informacija buvo platinama socialinio tinklo FB profiliuose „NVO džiuaglės“, „Atviros Lietuvos fondas“, „Geri norai“, internetinėje platformoje www.apf.lt, savivaldybės pareigūnų, atsakingų už NVO sektorių, tinkle, kituose NVO tinkluose.

Buvo gauta per 70 vietinių NVO paraiškų, iš kurių atrinkome 50 organizacijų atstovų dalyvauti intensyviuose mokymuose. Iš 50 atrinktų ir pakviestų dalyvių 45 dalyviai dalyvavo Intensyvių mokymų programoje.

Intensyvių mokymų tikslas buvo pateikti išsamų įvadą į NVO misiją ir veiklos modelį, atkreipti dėmesį į komunikacijos, dizaino, strateginio valdymo svarbą. Pagrindinės mokymuose nagrinėtos temos ir metodai: Problemos žemėlapis ir Pokyčio teorija. Tai buvo ir pagrindiniai mokymų rezultatai. Dalyviai galėjo dirbti specialiai mokymams sukurtoje online platformoje, gauti individualias ir grupines konsultacijas. Kviestiniai mokymų svečiai pristatė NVO prigimties, komunikacijos, strateginio planavimo temas.

II etapas. Vidinė dalyvių atranka.

Intensyvių mokymų dalyviai įgyjo teisę dalyvauti atrankoje į NVO akademijos programas. Baigę intensyvius mokymus, dalyviai buvo pakviesti sudaryti savo NVO komandą iš 2–3 narių, kai vienas komandos narys turėjo užimti lyderio pozicijas organizacijoje. Vidinę atranką sudarė dvi dalys – anketa su atvirais klausimais apie organizaciją ir jos siekius bei komandos motyvaciją dalyvauti NVO akademijoje ir online interviu su atrinktais kandidatais. Atranka buvo grindžiama šiais kriterijais: NVO veikia vietos lygiu; poveikis vietos bendruomenei; pažeidžiamų grupių įtraukimas; motyvacija – organizacijos poreikių atitiktis NVO akademijos siūlomai programai. Buvo atrinkti 35 dalyviai iš 13 NVO dalyvauti 2 programose: Socialinio lyderystės programoje ir Socialinio verslumo programoje: „Ne imti, bet duoti“ (Vilniaus regionas), „Socialinės terapijos namai“ (Kauno regionas), Diabeto klubas vaikams ir jaunimui žmonės „DIABITĖ“ (Vilnius), Šeimos ir asmeninio tobulėjimo centras „Bendrakeleiviai“ (Vilnius), Asociacija „Lietuvos skeptiškas jaunimas“ (Kaunas), Asociacija „Klaipėdiečių iniciatyva už demokratiją ir ekologiją“ (Klaipėda), Būk su manimi “(Mažeikių r.), “Šv. Jono vaikai“(Trakų kraštas), „Pasaulinė piliečių akademija“(Kaunas), Šeimos centras „Būkime kartu“(Kauno r.), „Gerumo skraistė“(Alytus), „Kūrybos ir užimtumo stuba“(Kauno r.) Ir „Darni“. socialinė raida“(Vilnius).

III etapas. NVO akademijos programų įgyvendinimas.

Atsižvelgiant į organizacijos misiją ir veiklos pobūdį, kiekvienai komandai buvo rekomenduota prisijungti prie vienos iš programų – Socialinio lyderystės programos arba Socialinio verslumo programos. Nevyriausybinėms organizacijoms, dirbančioms visuomenės klausimais, besiremiančioms ar orientuotoms į savanorišką veiklą, propaguojančioms visuomenės reikalus, buvo pasiūlyta vieta Socialinio lyderystės programoje. NVO, kurios gali pasiūlyti tam tikrą paslaugą bendruomenei, buvo pasiūlyta prisijungti prie Socialinio verslumo programos.

Kiekvieną programą sudaro 5 moduliai. Modulių temos buvo parinktos kruopščiai pasitarus su NVO (taip pat rengta apklausa per FB grupę „NVO džunglės“, įvairių tyrimų rezultatai, statistiniai duomenys, savo patirtis ir įžvalgos ir kt.).

Socialinių lyderių programą sudarė šie moduliai – organizacijos veiklos strateginis planavimas ir valdymas; lyderystė, savanorystė ir bendruomenės įtraukimas; organizacijos projektinis raštingumas; finansinis tvarumas ir komunikacija. Kiekvienas modulis sudarytas taip, kad dalyviai gaudavo grupines paskaitas ir individualias konsultacijas, taip užtikrinant kad mokymų medžiaga būtų pritaikoma praktiškai ir atsižvelgiant į kiekvienos organizacijos specifiką.

Socialinio verslumo programą sudarė šie moduliai – socialinio verslo pagrindai (socialinio verslo drobė), finansinio raštingumo pagrindai, strateginis planavimas, komunikacija ir rinkodara ir produktų/paslaugų vystymas dizaino mąstysenos metodu.

Kiekvienas modulis sudarytas taip, kad dalyviai gaudavo grupines paskaitas ir individualias konsultacijas, taip užtikrinant kad mokymų medžiaga būtų pritaikoma praktiškai ir atsižvelgiant į kiekvienos organizacijos specifiką. Dalyviai taip pat gaudavo progreso konsultacijas.

Kiekvieną modulį vedė 1-2 profesionalai, turintys NVO išsilavinimą ir verslo ar akademinę patirtį.

Baigę modulį, komandos turi konkretų ir praktišką rezultatą – atnaujintą/papildytą organizacijos plėtros planą.

IV etapas. Vertinimo susitikimas.

Susitikimas skirtas įsivardinti organizacijos komandos turimas/įgytas ar patobulintas mokymų metu organizacijos valdymo kompetencijas ir stiprybes bei nusimatyti tolimesnį gebėjimų stiprinimo planą. Susitikimo metu organizacijos pasidalino savo patirtimi įgyvendinant individualias, į organizacijos augimą nukreiptas, užduotis.

2. NVO valanda

Siekio ID. NVO valanda – trumpų informacinių seminarų ciklas NVO atstovams, siekiant dalintis žiniomis, patirtimi, gerąja praktika bei įkvėpimu. Per 2020m. surengti 3 susitikimai (tiesiogiai transliuoti Facebook grupėje „NVO džunglės“, sukvieta 300 dalyvių bei parengtas 1 teminis pristatymas:

- / Kaip organizuoti nuotolinius mokymus: praktiniai patarimai ir sprendimai NVO sektoriui. Lektoriai L.Ragauskas ir N. Kriaučiūnas.
- / NVO teisinė sveikata. Lektorius R. Jokubauskas
- / Duomenų apsauga. Pristatymą rengė O.Valainienė
- / Psichologinis atsparumas. Lektorė E. Savickaitė-Kazlauskė.

3. Mentorstės programa

Mentorstės programa atsirado po vidinės (galutinės) dalyvių atrankos į NVO akademiją. Tarp nepatekusių į NVO akademiją buvo tokių NVO, kurios atitiktų atrankos reikalavimus, turi aukštą motyvaciją ir norą dalyvauti, tačiau jų patirties lygis būtų daug žemesnis nei pasirinktų NVO. Minėtoms organizacijoms buvo nuspręsta pasiūlyti sudalyvauti mentorstės programoje – individualiai pritaikytą ilgalaikį kuravimą, kuris padėtų organizacijoms ugdyti tam tikras kompetencijas. 3 vietos organizacijos buvo pakviestos sudaryti 2-3 žmonių komandas. Mentorstės programą sudaro šie etapai: esamos organizacijos padėties analizė, turimų ir trūkstančių išteklių bei kompetencijų nustatymas, poreikių stiprinti kompetencijas nustatymas ir mentorių, turinčių žinių atitinkamose srityse, atranka, 6 mėnesių trukmės mentorstės procesas. Po 6 mėnesių organizacijos, padedamos mentorių, nustato jų pasiekimus, nustato tikslus ir planuoja veiksmus, reikalingus šiems tikslams pasiekti. Programa vis dar vyksta, tačiau tarpiniai rezultatai ir dalyvių vertinimas yra teigiamai perspektyvūs.

4. Išplėstinė Lietuva. Partneris Goethe's Institutas

ALF kartu su partneriu Goethes Institutu įgyvendino projektą „Išplėstinė Lietuva“.

Projektu norėtų prisidėti prie piliečio kritinio mąstymo ugdymo bei skatinimo tapti aktyviu pilietinės visuomenės nariu. Projektu siekta suteikti prieigą prie kokybiškesnės kultūros ir žiniasklaidos pasiūlos.

Tikslinė grupė – konkrečių Lietuvos miestų/rajonų nuolatiniai gyventojai, kuriems Europos patirtis yra gana dvilypė, mažiau pastebima ar net neigiama bei vadinamieji grįžtantieji – žmonės, kurie „emigravo“ iš Lietuvos regionų ir kurį laiką dirbo, studijavo užsienyje, o dabar grįžę į Lietuvą ir gali būti savotiški šalies potencialo stimulatoriai.

Lokacija – trijuose Lietuvos regionuose miestuose/rajonuose: Šalčininkuose (šalia sienos su Baltarusija ir Lenkija), Visagine (šalia sienos su Baltarusija), Klaipėdoje (netoli sienos su Kaliningrado sritimi).

Buvo planuojami šie projekto etapai/veiklos:

- 1/ Kūrybinės dirbtuvės/ seminarai (workshopai): planuota visuose trijuose miestuose pasitelkiant vietinius gyventojus. Kūrybinių dirbtuvių rezultatai būtų pristatyti viešos diskusijos – kultūrinio renginio metu ir tapti medžiaga vystant diskusiją. Užsiėmimai su kūrybinių dirbtuvių dalyviais; 1 įvadinis + 4 dirbtuvės + 1 rezultatų pristatymas.
- 2/ Viešos diskusijos („atviri pokalbiai“) ir kūrybinių dirbtuvių rezultatų pristatymas – dalyvaujant šalies mastu žinomiems diskusijų moderatoriams. Į šias diskusijas taip pat turėtų būti įtraukti/pakviesti vadinamieji „grįžtantieji“ – „grįžusieji“ į Lietuvą emigrantai , turintys gyvenimo ir darbo ES patirties, verslo atstovai.

- 3/ Konkrečiam regionui pritaikyta kultūros programa.
- 4/ Įgyvendinant viešuosius ryšius bei projekto komunikacinę kampaniją, planuota sukurti 90 sekundžių trukmės dokumentinį klipą (trumpus vaizdo įrašus) apie konkrečias projekto veiklas kiekviename regione. Šiuos video reportažus ketinome išplatinti projekto organizatorių bei partnerių internetinėse svetainėse bei socialiniuose tinkluose.

ALF atsakomybės buvo susijusios su kūrėjų paieška dirbtuvių įgyvendinimui, dirbtuvių turinio bei įgyvendinimo derinimu, projekto koordinatorių paieška vietos bendruomenėje ir jų informavimu/koordinavimu.

Dėl pasaulinės su COVID-19 infekcijos pandemijos įvestų apribojimų pavyko atlikti šiuo darbus:

Šalčininkai: Užmegztas kontaktas su Šalčininkų bendruomene ir surastas koordinatorius projekto veikloms Šalčininkuose. Įvyko 3 nuotoliniai parengiamieji susitikimai su projekto Šalčininkų dalies koordinatoriumi ir vienas gyvas vizitas vietoje, kurio metu buvo suderinta laikas ir vieta kūrybinėms dirbtuvėms. Surasta kūrybinių dirbtuvių koordinatore, suderinti tikslai, veiklos. Įvyko vienerios dirbtuvės.

Klaipėda: Surasta kūrybinių dirbtuvių koordinatore, suderinti kūrybinių dirbtuvių tikslai, veiklos.

Visaginas: Užmegztas kontaktas su Visagino bendruomene ir surastas koordinatorius projekto veikloms Visagine.

Pandeminei situacijai negerėjant projektą buvo nuspręsta stabdyti.

III. VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR UGDYMAS

Siekiant plėtoti atviros visuomenės idėją, skatinti brandžios, atsakingos, aktyvios, tolerantiškos pilietinės visuomenės formavimąsi Lietuvoje, ALF kartu su partneriais 2020 metais vykdė kelias iniciatyvas: Atviros visuomenės piliečio nominacija Nacionalinių lygybės ir įvairovės apdovanojimų ceremonijoje, projektai „Pereinamojo laikotarpio dialogas“ ir „Permažstant Europą“. Taip pat atliko keletą analizių, padedančių suprasti ir įvertinti COVID-19 pandemijos pasekmes NVO sektoriui bei Politinių partijų rinkiminių programų nuostatose įvertinti, kiek politinės partijos skiria dėmesį pilietinei visuomenei, NVO ir piliečių dalyvavimui viešuosiuose demokratiniuose procesuose.

1. Atviro piliečio nominacija

Jau trečius metus iš eilės ALF jungiasi prie Lygių galimybių kontrolieriaus iniciatyvos – Nacionaliniai lygybės ir įvairovės apdovanojimai, įsteigdamas Atviro piliečio nominaciją. 2020 m. Atviros visuomenės piliečio apdovanojimas įteiktas Klaipėdos „Marių“

bendruomenės pirmininkei Ligitai Girskienei. Ji apdovanota už proveržį kovoje su aplinkos tarša. L. Girskienė bei kiti kartu su ja veikę aktyvistai atkreipė visuomenės dėmesį į skandalingą „Grigeo Klaipėda“ veiklą. Išsami ir intensyvi komunikacija vyko kartu su partneriais, iš viso ALF pasiekė per FB tinklus virš 4000 žmonių, ceremonija buvo transliuojama LRT kanalu.

2. Pereinamojo laikotarpio dialogas

2020 m. ALF toliau tęsė projekto “Pereinamojo laikotarpio dialogas. Demokratinis pokyčių valdymas” (Transition dialogue), prie kurio prisijungė 2019 m., įgyvendinimą kartu su Vokietijos, Lenkijos, Bulgarijos, Kroatijos, Rusijos ir Ukrainos organizacijomis. Projekto siekis – išgryninti pereinamojo laikotarpio daugialypiškumą, jo poveikį Rytų Europos visuomenėms bei suprasti, kaip istorijos ir pilietinis ugdymas gali prisidėti prie žinių apie šį laikotarpį formavimosi. 2020 m. spalio 28 d. istorijos ir pilietinio ugdymo mokytojams buvo surengtas nuotolinis renginys „Pokalbiai apie 1990-uosius”, kurio metu apie pereinamojo laikotarpio socialinį, kultūrinį kontekstus, tautinių bendrijų vaidmenį dalijosi mokslininkai, tyrinėjantys transformacijos laikotarpį. Renginio peržiūrų skaičius – 1,3 tūkst. Per FB tinklus pasiekta daugiau nei 7000 žmonių, specialiai sukurtą reportažą sukūrė ir viešino tiriamosios žurnalistikos medijų kanalas www.nanook.lt, viešinta svetainėje www.olf.lt.

3. Permažstant Europą

2019 metais kartu su dviem pilietinės visuomenės organizacijomis iš Lenkijos, ALF pradėjo įgyvendinti ES programos „Europa piliečiams“ finansuojamą projektą „Permažstant Europą: 1989 reikšmė šiandienai“, kurio tikslas – persvarstyti įvairias pilietinio dalyvavimo, politinės revoliucijos bei politinio nepaklusnumo formas, jų kaitą trijų dešimtmečių laikotarpiu, taip įprasminant demokratinių revoliucijų atmintį, politinio dalyvavimo kaitą ir jo perspektyvas skaitmeniniame XXI amžiuje.

- / 2020 metais buvo įgyvendinta viena iš projekto dalių – studijų vizitai – konsultacijos, kurių metu kalbėtasi su akademinio jaunimo, mokslininkais ir visuomenės veikėjais iš Lietuvos ir Latvijos. Visi susitikimai buvo vykdomi nuotoliniu būdu. Siekiant geriau suprasti, kaip pereinamąjį laikotarpį ir jo istoriją mato humanitarinius ir socialinius mokslus studijuojantis aktyvus jaunimas rugsėjo 22 d. buvo surengtas susitikimas su istorijos studentais, o spalio 1 d. – su politikos mokslų studentais. Taip pat spalio 15 d. įvyko ir nuotolinis susitikimas su jaunais aktyviais istorija bei politika besidominčiais žmonėmis iš Latvijos. Iš viso konsultacijose dalyvavo 23 jaunuoliai.
- / Spalio 19 d. suorganizuota nuotolinė vieša diskusija „Porevoliucinės pagirios: Ar po revoliucijos visada seka nusivylimas?“, kurios metu mokslininkai ir visuomenės veikėjai iš Lietuvos, Latvijos, Baltarusijos ir Ukrainos aptarinėjo pilietinės visuomenės judėjimus Baltijos šalyse XX a. pab. ir Ukrainos Euromaidanu 2014 m. kartu Baltarusijos įvykiais po suklastotų prezidento rinkimų 2020 m. vasarą. Diskusijos dalyviai bandė suprasti, kodėl kyla pilietinis pasipriešinimas, kaip jį įkvepia geležinės uždangos griūtis ir kas laukia pastaryjų metų pilietinės visuomenės judėjimų.
- / Taip pat 2020 m. buvo atlikti individualūs interviu su mokslininkais iš Rumunijos: Marius Stan ir Vladimir Tismaneanu, kurie kalbėjo apie Rumunijos įvykius 1989 m. bei svarstė apie tai, ką visas permainingas laikas Vidurio Rytų Europos šalims. Interviu buvo publikuoti New Eastern Europe žurnale.

/ Visa informacija apie projektą: <https://rethinkingeurope.mozello.it/>

Žinias viešino ir nacionalinis kanalas www.lrt.lt, 15min.lt, bernardinai.lt, LRT radijas, viešinta svetainėje www.olf.lt, ALF Youtube kanale. Per FB tinklus pasiekta 15789 žmonių.

4. Analizės

2020 metais ALF komanda atliko dvi analizes, kurias vėliau pristatė viešai.

Nevyriausybinių organizacijų Lietuvoje pandemijos COVID-19 metu: iššūkiai, pasekmės ir galimybės. Apžvalga

2020 m. kovo mėnesio viduryje dėl kilusios COVID-19 pandemijos įvedus karantiną, dauguma nevyriausybinių organizacijų nebegalėjo tinkamai funkcionuoti, tęsti savo operatyvios veiklos.

ALF su parengė ir įgyvendino NVO apklausą, kurioje atspindėtų, kaip nevyriausybiniams organizacijoms pavyksta susidoroti su COVID-19 pandemijos grėsmėmis ir pasekmėmis.

Adaptuotas Lietuvos NVO rinkos situacijai klausimynas buvo išplatintas socialinėje medijoje Lietuvos NVO vienijančioje grupėje, taip pat tiesioginiais organizacijų el. pašto adresais ir per kitas nevyriausybinių sektorių pasiekiančias platformas. Platinant klausimyną buvo siekiama surinkti duomenis apie organizacijoms aktualius pandemijos sukeltus iššūkius ir problemas.

Klausimyną užpildė 166 organizacijos / daugiau nei pusė (51, 6 proc.) veikia socialinėje ir sveikatos, švietimo srityse/ 8 organizacijos veikia žmogaus teisių/ 4 – advokacijos srityse/ kultūros, demokratijos stiprinimo, sporto / iš viso – per 20 veiklos sričių.

[Su apklausos rezultatais ir jos apžvalga galima susipažinti čia.](#)

Kodėl svarbu pasižiūrėti, kaip politinės partijos regi nevyriausybines organizacijas?

Parengta apžvalga, kurios vertinimo ašyje buvo klausimas, ar Lietuvos Seimas ir Vyriausybė supranta nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) kuriamą vertę ir ar skirs dėmesio pagrindiniam tiltui tarp žmonių ir jų pačių. Buvo apžvelgtos partijų, kurios paskutinių apklausų duomenimis turėtų patekti į Seimą, programos pagal šias sritis:

- / NVO – viešosios politikos partneris, t.y. ar atsižvelgiama į skirtingų grupių atstovavimą, įtraukimą į viešąjį sprendimų priėmimo procesą;
- / NVO – socialinis partneris, t.y. ar nevyriausybiniams organizacijoms suteikiama daugiau pasitikėjimo ir įrankių teikti įvairias socialines paslaugas įvairioms pažeidžiamoms grupėms, ir ar numatyta vieta pandemijos metu;
- / NVO potencialas, t.y. ar numatoma stiprinti pačias nevyriausybines organizacijas, kad jos būtų stipresnės ir jų gausėtų.

[Susipažinti su apžvalga galima čia](#)

5. KITA TIKSLINĖ PARAMA

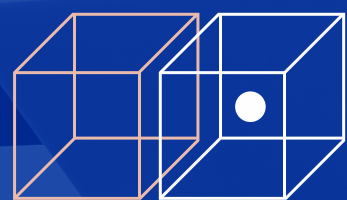
Pagal sutartį ir tarpusavio bendradarbiavimo susitarimą Atviros Lietuvos fondas rėmė Vilniaus politikos analizės instituto veiklą ir administravimą.

6. Įstaigos gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus ir šių lėšų panaudojimas pagal išlaidų rūšis

Pagal sutartį ir tarpusavio bendradarbiavimo susitarimą Atviros Lietuvos fondas rėmė Vilniaus politikos analizės instituto veiklą ir administravimą.

Gautos/gautinos lėšos ir jų šaltiniai per 2020 metus	Suma, EUR	Išlaidų rūšys
1. Goethe Institutas	2 000	
2. Open Society Foundation	45 636	Tiesioginės ALF programų veiklų vykdymo ir administravimo išlaidos, bendrosios administracinės išlaidos, darbuotojų darbo užmokestis, biuro išlaidos, kitos išlaidos
3. COVID (subsidija)	15 066	
4. DRA e.V.	5620	Darbo užmokesčiui, renginių ir projekto vykdymo išlaidoms
5. EEE ir Norvegijos finansinių mechanizmų valdyba	333 862	APF programos administravimo, viešinimo išlaidos, APF darbuotojų darbo užmokestis, APF darbuotojų kelionių išlaidos, biuro išlaidos, kitos išlaidos
6. FMO PDP2	100 000	ALF veikloms vykdyti, APF darbuotojų darbo užmokestis
7. FMO Reg_Bilateral	42 436	APF dvišalio bendradarbiavimo iniciatyvoms vykdyti, ALF darbuotojų kelionių išlaidoms ir kitos išlaidos
8. 2 proc. GPM	249	ALF programų veiklų vykdymo išlaidos

www.olf.lt

